

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

**Haxhi dhe etika e tij në
thëniet e Profetit Muhamed**
(Paqja e bekimi i Allahut goftë mbi të
dhe mbi familjen e tij!) **dhe të Ehli**
Bejtit (Paqja goftë mbi ta!)

Tiranë, 2026

Titulli: Haxhi dhe etika e tij në thëniet e Profetit Muhamed (Paqja e bekimi i Allahut qoftë mbi të dhe mbi familjen e tij!) dhe të Ehli Bejtit (Paqja qoftë mbi ta!)

Autori: Qendra Botërore e Informacionit e Ehli Bejtit / Kumi i shenjtë

I përktheu nga arabishtja: Haxhi Shejkh Vullnet MERJA

I redaktoi: Jerida KULLA

I korrektoi: Ma. Isra MERJA

Përkujdesja kompjuterike: Sabrie FEZA

Kopertina: Sabrie FEZA

Botoi: Shoqata "Flladi" - Tiranë, 2026

HAXHI- SHKOLLA E VLERAVE TË LARTA NJERËZORE

**Me emrin e Allahut, të
Gjithëmëshirshmit, Mëshirëplotit!**

*Falënderimet i takojnë Allahut të
Madhëruar! Paqja dhe bekimet e Allahut
qofshin mbi Profetin Muhamed, mbi familjen e
tij të pastër dhe mbi shokët e tij të zgjedhur!*

Es Selamu alejkum ue rahmetullahu ue
berakatuhu!-Paqja, mëshira dhe begatitë e
Allahut qofshin mbi ju!

Allahu i Madhëruar thonë të Kur'anin e shenjtë: “...**dhe vizita** (për haxh) **e kësaj Faltoreje** (e cila është detyrë) **për këdo që ka mundësi ta përballojë rrugën.** **E kush nuk beson, Allahu nuk ka nevojë për askënd**”.¹

Islami, siç dihet, është i ndërtuar mbi pesë shtylla. Këtë e dëshmon edhe thënia e Profetit Muhamed (Paqja e bekimi i Allahut qoftë mbi të dhe mbi familjen e tij!): “Islami është ndërtuar mbi pesë shtylla: dëshmia se nuk ka zot tjetër përveç Allahut të Madhëruar dhe se Muhamedi është i Dërguari i Tij, falja e namazit, dhënia e zekatit, kryerja e haxhit dhe agjërimi i Ramazanit”.

1 Sure “Al Imran”, ajeti 97.

Për haxhin dëshmon edhe Kur'ani, i cili u bën thirrje besimtarëve që ta kryejnë atë. Në Kur'an thuhet: **“Thirri njerëzit për haxhillëk: ata do të vijnë në këmbë dhe me deve prej të gjitha viseve të largëta”.**²

Pra, siç vihet re në këtë thënie, një prej shtyllave të fesë është edhe haxhi. Ky adhurim (ibadet) ka disa veprime, por veprimet më të mira i përmend Profeti Muhamed (*Paqja e bekimi i Allahut qoftë mbi të dhe mbi familjen e tij!*) në një thënie të tij: *“Haxhi më i mirë është thënia më zë të lartë e telbies dhe kur theret kurbani”.*

Si të gjitha adhurimet e tjera, edhe haxhi ka si qëllim pastrimin shpirtëror të

2 Sure “El Haxhah”, ajeti 27.

njeriut. Nëpërmjet këtij pastrimi njeriu arrin që të jetë sa më afër me Krijuesin e tij dhe i nderuar në mesin e njerëzve e të shoqërisë ku jeton. Për këtë, Profeti Muhamed (*Paqja e bekimi i Allahut qoftë mbi të dhe mbi familjen e tij!*) ka thënë: “*Haxhi është pastrim (gjynahesh) mes tij dhe një haxhi para tij; Ramazani është pastrim (gjynahesh) mes tij dhe një Ramazani para tij; xhumaja është pastrim (gjynahesh) mes saj dhe një xhumaje më përpara*”.

Qabja, Shtëpia e Zotit, për çdo vit, mirëpret miliona besimtarë të sinqertë, të cilët, me vite të tëra, kanë qenë në pritje të vizitës së këtij vendi të shenjtë. Gjatë haxhit Meka është plot me besimtarë, të cilët e kryejnë me bindje dhe me dashuri të

madhe këtë adhurim. Qyteti ka shumë gjallëri. Prania e haxhinjve nga vende të ndryshme dhe me veshje të njëjtë, i fal Mekës një gjallëri të paparë.

Përgatitu për këtë udhëtim me ndjenjën se nuk do të kthehesh më. Bëhu i dashur me të tjerët. Kujdesu për kohët e detyrave që të ka caktuar Allahu dhe për synetin e Profetit të Tij. Bëhu i sjellshëm, i denjë, i durueshëm dhe falëndero Allahun që ta mundësoi të bësh këtë udhëtim të madh.

Pastroji gjynahet e tua me ujin e pendimit! Vishu me rrobën e vërtetësisë e të pastërtisë, me rrobën e frikës e të përuljes para Krijuesit tënd! Largohu prej të gjitha

gjërave që të pengojnë ta përmendësh Allahun Fuqiplotë dhe të pengojnë ta adhurosh Atë.

Kur të bësh qëllim haxhin, duhet ta dish se ke vendosur të kryesh një punë sa madhështore, aq edhe të vështirë. Prandaj, nijeti dhe vendosmëria jote të jenë për hir të Allahut, larg çdo shtirjeje a dukjeje. Përndryshe, përveç parave që paguan dhe lodhjes fizike që merr, do të humbasësh këtë jetë dhe Jetën Tjetër dhe do të jesh prej të humburve më të mëdhenj. Para se të nisesh në këtë udhëtim, ktheja të drejtën çdo njeriu dhe pendohu me pendim të pakthyesëm, nëse ke bërë ndonjë vepër a veprim që e zemëron Allahun; që të mos shkosh me gjynahe para Allahut tënd. Të

mos jesh prej atyre që nga udhëtimi nuk fitojnë veçse lodhje e mundim. Nëpërmjet udhëtimit për në haxh kujto udhëtimin për në Jetën Tjetër!

Në haxh, kujto furnizimin që të duhet për udhëtimin për në Ahiret! Udhëtimi për haxh në atë Jetë është më i gjatë dhe nevoja për të pasur një furnizim sa më të mirë është më e madhe. Ki kujdes që punët e tua, të cilat janë furnizimi yt për udhëtimin në Jetën Tjetër, të mos i prishë hipokrizia, vetëpëlqimi e të shtirurit.

Kur të nisesh për udhëtim, falënderoje Allahun, i Cili ka vënë në dispozicionin tënd mjetet e udhëtimit për të shkuar nga një vend në një vend tjetër.

Kur të jesh duke udhëtuar për në haxh, kujtoje xhenazen e vendosur në arkivol. Sa e çuditshme! Ka njerëz që nuk përgatiten për udhëtimin e vërtetë e të pakthyeshëm.

Kur ta marrësh në dorë ihramin, kujto qefinin me të cilin do të mbulolesh! Kujto se njëlloj si ihrami, edhe qefini kanë një ngjashmëri: ato nuk janë të qepura.

Dije mirë se, kur udhëton për në shtëpinë e Allahut, ti ndahesh nga familja, fisi, shokët, atdheu. Dije mirë se ky udhëtim nuk është si udhëtimet e tjera! Për këtë duhet që zemra jote të jetë e vetëdijshme se ku po shkon dhe vizitën e kujt do të bësh. Është vizita e Shtëpisë së Krijuesit të saj.

Aty ku vishet ihrami, kujto vdekjen dhe vendqëndrimet e Botës Tjetër. Sill në mendjen tënde çastet, kur do të të veshin me rrobën e qefinit. Kujtoji momentet kur Munkeri dhe Nekiri do të të pyesin në natën e varrit. Kujtoji akrepat, gjarpërinjtë dhe krimbat e varrit! Kujtoje vetminë tënde në banesën e re! Kujtoje tmerrin e natës së varrit! Prandaj, kur t'i sjellësh ndër mend të gjitha këto, mendo që të furnizohesh me atë furnizim që të shpëton nga ato tmerre. Dhe, furnizimi më i mirë është devotshmëria.

Kur të thuash telbien (lebejkellahume lebejke) ta dish se po i thërret Allahut dhe se Ai ka turp që të të thotë se nuk të dëgjon. Kur të shqiptosh

telbien, për Allahun e Madhëruar, shqiptoje me çiltërsi.

I nderuar haxhi! E nderuar haxheshë! Dije mirë se, kur të hysh në Mekë, ke hyrë te vendstrehimi i sigurt. Ti duhet ta ndiesh se, kur hyn aty, je i shpëtuar nga dënimi i Allahut. Por duhet të frikësohesh se ndoshta nuk je prej të merituarve, prej atyre që e meritojnë afrimin tek Allahu i Madhëruar. Sidoqoftë, gjithmonë shpresoj te mëshira dhe dashuria e Allahut, sepse Pronari i Shtëpisë është shumë Bujar!

Kur ta shohësh Qaben, mendo se ndodhesh para Allahut! Lutu Atij që të ta bëjë mbarë takimin më Të në Ahiret, me

zemër të pastër, ashtu si ta bëri mbarë ardhjen në Shtëpinë e Tij në këtë jetë! Kur ta shohësh Qaben, kujto tubimin e njerëzve para Allahut në Ditën e Gjykimit, kur njerëzit do të ndahen dhe gjithkush do të shkojë aty ku e meriton, sipas veprave të tij në këtë jetë.

Kur të fillosh tavafin (rrethrrrotullimin) rreth Shtëpisë së Allahut, zemra jote të kujtojë vetëm Pronarin e Shtëpisë, Allahun. Bëje tavafin me zemër, sikur je në shoqërinë e engjëjve, të cilët bëjnë tavaf rreth Arshit të Allahut. Filloje dhe mbaroje tavafin duke përmendur Allahun.

Pranoji gabimet dhe gjynahet e tua në Arafat! Ripërtërije besën tënde me Allahun në Muzdelife! Ji i vëmendshëm, kur të nisesh për në Mina! Mposhte egon dhe lakminë, kur të presësh kurbanin! Flaki tej epshet, kur të hedhësh gurët tek Xhemeratet! Largoji të këqijat e dukshme dhe ato të padukshme, kur të rruash flokët! Shko përsëri në Shtëpinë e Allahut për të kryer tavafin e Lamtumurës dhe kërkoji Allahut mbrojtje dhe mbarësi për aq kohë sa do të jetosh në këtë jetë pas haxhit!

Kur të shohësh muret e Medines së ndritur, kujto se ai është vendi që Allahu i Madhëruar e zgjodhi për të Dërguarin e Tij, Profetin Muhamed (*Paqja e bekimi i Allahut goftë mbi të dhe mbi familjen e tij!*). Kujto se

në atë vend ndodhet shtëpia e Profetit, nga e cila filloi të predikonte sheriatin e Allahut dhe synetin e tij! Kur të hysh në Medine, kujto Profetin Muhamed (*Paqja e bekimi i Allahut qoftë mbi të dhe mbi familjen e tij!*), udhëheqësit e devotshëm të Islamit, si edhe përpjekjet dhe sakrificat e myslimanëve në fillimet e Islamit. Kur të ecësh nëpër rrugët e Medines, mendohu se po i hedh hapat mbi gjurmët e Profetit Muhamed (*Paqja e bekimi i Allahut qoftë mbi të dhe mbi familjen e tij!*), i cili ka thënë: “Ai njeri që e kryen haxhin të plotë dhe të saktë, pastrohet prej mëkateve dhe kthehet si atë ditë që e ka lindur e ëma”.

Me rastin e këtyre ditëve të bekuara, ditët e daxhit, shoqata “Filladi” sjell për besimtarët librin me titull: “Haxhi dhe

në thëniet e Profetit Muhamed (s.a.s) dhe të Ehli Bijtit (a.s)

etika e tij në thëniet e Profetit Muhamed (a.s) dhe të Ehli Bejtit (Paqja qoftë mbi ta!)”.

E lus Allahun e Madhëruar që të na e mundësojë këtë adhurim madhështor! Allahu ua pranofte haxhin vëllezërve dhe motrave që kanë shkuar në Shtëpinë e Shenjtë!

Haxhi Shejkh Vullnet MERJA

Haxhi dhe etika e tij në thëniet e Profetit Muhamed

(Paqja e bekimi i Allahut qoftë mbi të
dhe mbi familjen e tij!) **dhe të Ehli
Bejtit** (Paqja qoftë mbi ta!)³

3 *Hadithet janë marrë nga: Qendra Botërore e
Informacionit e Ehli Bejtit/ Kumi i shenjtë:*
<https://ar.al-shia.org>

Hadithi 1

Imam Ali ibn Ebu Talibi (Paqja qoftë mbi të!) ka thënë: *“Për hir të Allahut, Për hir të Allahut! Përkujdesuni për Shtëpinë e Zotit tuaj! Mos e lini atë bosh, për sa kohë jeni gjallë, sepse, nëse lihet (pa u vizituar), nuk do t’ju jepet më afat (nuk do të keni më mundësi)”*.⁴

قال الإمام علي (عليه السلام): "الله الله في بيت ريكم لا تخلوه ما بقيتم فإنه ان ترك لم تناظروا." (بحار الأنوار: 96 / 16).

4 “Biharul Enuar”, vëll. 96, f. 16.

Hadithi 2

Imam Muhamed El Bakir (Paqja qoftë mbi të!), në lidhje me fjalën e Allahut të Lartësuar: **‘Andaj, ikni (prej dënimit) drejt (shpërblimit të) Allahut, se unë vërtet që jam dërguar te ju prej Tij, si paralajmërues i qartë!’**⁵, ka thënë: *“Bëni Haxhin tek Allahu (te Shtënpia e Allahut)”*.⁶

قال الإمام الباقر (عليه السلام) في قول الله تبارك وتعالى: «ففرّوا إلى الله أنى لكم منه نذير مبين» قال: حجّوا إلى الله. " (معاني الأخبار: ٢٢٢).

5 Sure “Edh-Dhariyat”, ajeti 50.

6 “Me’anij el Akhbar”, f. 222.

Hadithi 3

Imam Ali ibn Ebu Talib (Paqja qoftë mbi të!) ka thënë: “Xhibrili zbriti te Profeti Muhamed (Paqja e bekimi i Allahut qoftë mbi të dhe familjen e tij!) dhe i tha: ‘O Muhamed! Urdhëroji shokët e tu për haxhin dhe therjen e kurbaneve); sepse haxhi është thënia më zë të lartë e telbies, ndërsa “thelxh” është therja e deveve (kurbaneve)’”.⁷

قال الإمام علي (عليه السلام): نزل جبرئيل على النبي (صلى الله عليه وآله)

فقال: يا محمد مر اصحابك بالحج والثلج، فالحج رفع الاصوات بالتلبية

والثلج نحر البدن. " (معاني الأخبار: 224).

⁷ “Me’anij el Akhbar”, f. 224.

Hadithi 4

Muavie ibn Amari ka pyetur Ebu Abdullahun (Paqja qoftë mbi të!) rreth ditës së Haxhit të Madh, ndërsa ai është përgjigjur: *“Ajo është Dita e Therjes (Jeum En Nehr), ndërsa Haxhi i vogël është umreja”*.⁸

عن معاوية بن عمار، قال: سئلت أبا عبد الله (عليه السلام) عن يوم الحج الأكبر فقال: "هو يوم النحر والاصغر العمرة." (معاني الأخبار: 295).

⁸ “Me’anij el Akhbar”, f. 295.

Hadithi 5

Imam Ali Rrida (Paqja qoftë mbi të!) ka thënë: “Nuk kam parë asgjë që sjell begati më shpejt dhe që e largon varfërinë më shumë sesa vazhdimësia në kryerjen e haxhit”.⁹

قال الإمام الرضا (عليه السلام): "ما رأيت شيئاً أسرع غنا ولا انفى للفقير من ادمان الحج". (بحار الأنوار 74 / 318).

9 “Biharul Enuar”, vëll. 74, f. 318.

Hadithi 6

Imam Xha'ferr Sadiku (Paqja qoftë mbi të!) ka thënë: *"Kush vdes në rrugën për në Mekë, qoftë duke shkuar apo duke u kthyer, do të jetë i sigurt nga frika e madhe në Ditën e Kiametit"*.¹⁰

قال الإمام الصادق (عليه السلام): "من مات في طريق مكة ذاهبا أو جائيا
امن من الفزع الأكبر يوم القيامة." (ملاذ الاخيار 7 / 223).

¹⁰ "Meladhull Akhjar", vëll. 7, f. 223.

Hadithi 7

Imam Xha'ferr Sadiku (Paqja qoftë mbi të!) ka thënë: *"Haxhiu dhe ai që kryen umren, janë mysafirët e Allahut. Nëse i kërkojnë Atij, Ai u jep; nëse i luten, Ai u përgjigjet; nëse ndërmjetësojnë, ndërmjetësimi i tyre pranohet; e nëse heshtin, Ai i mbulon me mirësinë e Tij. Dhe për çdo dirhem që shpenzojnë, i shpërblen me një mijë dirhemë".*¹¹

قال الإمام الصادق (عليه السلام): "الحاج والمعتمر وفد الله ان سألوه اعطاهم وإن دعوه اجابهم وإن شفّعوا شفّعهم وإن سكتوا ابتداهم ويعوضون بالدرهم الف الف درهم." (ملاذ الاخيار 7 / 226).

¹¹ "Meladhul Akhjar", vëll. 7, f. 226.

Hadithi 8

Hamad ibn Isai ka pyetur Ebu Abdullahun, imam Sadikun (Paqja qoftë mbi të!) rreth përgatitjes për ihram, ndërsa ai është përgjigjur: *“Prerja e thonjve, shkurtimi i mustaqeve dhe rruajtja e qimeve të pjesës intime”*.¹²

عن حماد بن عيسى قال: سئلت ابا عبدالله (عليه السلام) عن التهيؤ للإحرام، فقال: "تقليم الأظفار وأخذ الشارب وحلق العانة." (ملاذ الأخيار 308 /7).

¹² “Meladhul Akhjar”, vëll. 7, f. 308.

Hadithi 9

Imam Bakiri (Paqja qoftë mbi të!) ka thënë:
*“Kush shikon drejt Qabes, vazhdimisht i shkruhet një vepër e mirë dhe i fshihet një mëkat, derisa ta largojë shikimin prej saj”.*¹³

قال الإمام الباقر (عليه السلام): "من نظر الى الكعبة لم يزل يكتب له
حسنة ويمحى عنه سيئة حتى يصرف بصره عنها." (بحار الأنوار 96/
(.65

13 “Biharul Enuar”, vëll. 96, f. 65.

Hadithi 10

Imam Sadiku (Paqja qoftë mbi të!) ka thënë:
“Haxhi është dy llojesh: haxh për Allahun dhe haxh për njerëzit. Kush e kryen haxhin për Allahun, shpërblimi i tij është te Allahu dhe (shpërblimi i tij është) Xheneti. Ndërsa kush e kryen haxhin për njerëzit, shpërblimin në Ditën e Kiametit do ta marrë nga njerëzit”.¹⁴

قال الإمام الصادق (عليه السلام): "الحج حجان، حج لله وحج للناس، فمن حج لله كان ثوابه على الله والجنة ومن حج للناس كان ثوابه على الناس يوم القيامة." (بحار الأنوار 96 / 249).

14 “Biharul Enuar”, vëll. 96, f. 249.

Hadithi 11

Kur imam Sadiku (Paqja qoftë mbi të) është pyetur se përse është i papëlqyer agjërimi në ditët e Teshrikut, ai është përgjigjur: *“Sepse njerëzit janë vizitorë të Allahut dhe janë në mikpritjen e Tij. Nuk është e përshtatshme që mysafiri të agjërojë te ai që e ka vizituar dhe e ka pritur si mysafir”*.¹⁵

سئل الإمام الصادق (عليه السلام): لم كره الصيام في أيام التشريق؟ فقال:
"لأن القوم زوار الله وهم في ضيافته، ولا ينبغي للضيف أن يصوم عند من
زاره وإضافه." (بحار الأنوار 96 / 349).

15 "Biharul Enuar", vëll. 96, f. 349.

Hadithi 12

Imam Sadiku (Paqja qoftë mbi të!) ka thënë:
*“Nuk ka rrugë në udhën e Allahut më të
vlefshme se haxhi, përveç atij që del me shpatën
e tij dhe lufton në rrugën e Allahut, derisa bie
dëshmor”*.¹⁶

قال الإمام الصادق (عليه السلام): "ما سبيل من سبيل الله افضل من الحج
الا رجل يخرج بسيفه فيجاهد في سبيل الله حتى يستشهد." (بحار الأنوار
49/96).

16 “Biharul Enuar”, vëll. 96, f. 49.

Hadithi 13

Profeti Muhamed (Paqja e bekimi i Allahut qoftë mbi të dhe mbi familjen e tij!) ka thënë: *“Kush bën tavaf rreth kësaj Shtëpie (Qabes) shtatë herë dhe i kryen mirë dy rekate (namazi i tavafit), atij i falen mëkatet”*.¹⁷

قال النبي (صلى الله عليه وآله): "من طاف بهذا البيت اسبوعا واحسن صلاة ركعتيه غفر له." (بحار الأنوار 96 / 49).

¹⁷ “Biharul Enuar”, vëll. 96, f. 49.

Hadithi 14

Imam Bakiri (Paqja qoftë mbi të!) ka thënë:
*“Guri i Zi është si një besëlidhje, ndërsa prekja e tij është si një betim besnikërie. Kur Profeti Muhamed (Paqja e bekimi i Allahut qoftë mbi të e mbi familjen e tij!) e prekte atë, thoshte: ‘O Allah, amanetin tim e kam përmbushur dhe besëlidhjen time e kam ruajtur, që të dëshmojë për mua përpara Teje për përcjelljen e mesazhit’”.*¹⁸

18 “Biharul Enuar”, vëll. 96, f. 48.

قال الإمام الباقر (عليه السلام): "والحجر كالميثاق واستلامه كالبيعة وكان
إذا استلمه قال: اللهم امانتي اديتها وميثاقي تعاهدته ليشهد لي عندك
بالبلاغ." (بحار الأنوار 96 / 48).

Hadithi 15

Imam Sadiku (Paqja qoftë mbi të!) ka thënë: *“Feja do të vazhdojë të qëndrojë e fortë për sa kohë që Qabja qëndron”*.¹⁹

قال الإمام الصادق (عليه السلام): "لا يزال الدين قائما ما قامت الكعبة."
(بحار الأنوار 96 / 57).

¹⁹ “Biharul Enuar”, vëll. 96, f. 57.

Hadithi 16

Imam Muhamed El Bakir (Paqja qoftë mbi të!) ka thënë: *“Shtëpia (Qabja) është quajtur “Bejtul Atik”, sepse ajo është një shtëpi e lirë dhe e lashtë; askush nuk e ka në pronësi atë”*.²⁰

عن الإمام الباقر (عليه السلام): سمي البيت العتيق لأنه حر عتيق من الناس ولم يملكه أحد. " (علل الشرائع ص 399 باب العلة التي من أجلها سمي البيت العتيق ح 3 والكافي 4 ص 189 ح 6).

20 “Ilelu Esh Shara’iu”, f. 399, K. Arsyeja pse u quajt “Bejtul Atik”, Hadithi 3; “El Kafi”, vëll. 4, f. 189, Hadithi 6.

Hadithi 17

Imam Sadiku (Paqja qoftë mbi të!) ka thënë:
*“Allahu i Madhëruar ka tri gjëra të shenjta dhe të paprekshme, që nuk kanë të ngjashme: Librin e Tij, i cili është gjykimi dhe drita e Tij; Shtëpinë e Tij (Qaben), të cilën e ka bërë drejtim (kible) për njerëzit dhe nuk pranohet nga askush që të drejtohet kah diçka tjetër; dhe pasardhësit (Ehli Bejtin) e Profetit tuaj”.*²¹

قال الإمام الصادق (عليه السلام): ان لله عز وجل حرمان ثلاث ليس
مثلهن شيء: كتابه وهو حكمه ونوره، وبيته الذي جعله قبلة للناس لا يقبل
من احد توجهها الى غيره، وعتره نبيكم. (بحار الأنوار 96 / 60).

²¹ “Biharul Enuar”, vëll. 96, f. 60.

Hadithi 18

Imam Aliu (Paqja qoftë mbi të!) ka thënë:
*“Sikur të kisha dy lugina që rrjedhin ar dhe argjend, nuk do t’i dhuroja asgjë Qabes, sepse ato përfundojnë te kujdestarët e saj dhe jo te të varfrit”.*²²

قال الإمام علي (عليه السلام): “لو كان لي واديان يسيلان ذهباً وفضة ما
أهديت إلى الكعبة شيئاً لأنه يصير إلى الحجة دون المساكين.” (بحار
الأنوار 96 / 67).

²² “Biharul Enuar”, vëll. 96, f. 67.

Hadithi 19

Kur Abdullah ibn Sinani ka pyetur Imam Sadikun (Paqja qoftë mbi të!) se si e kuptonte ajetin kur'anor '**dhe kush hyn në të është i sigurt**' dhe cili është qëllimi i përdorimit të tyre, Shtëpia (Qabja) apo Haremi?, ai është përgjigjur: *"Kushdo që hyn në harem, duke kërkuar strehim në të, ai është i sigurt; cilido besimtarë që hyn në Shtëpi (Qabe), duke kërkuar strehim në të, ai është i sigurt nga zemërimi i Allahut; cilado kafshë e egër, bishë apo shpend, hyn në harem, ajo është*

e sigurt që të mos sulmohet apo dëmtohet, derisa të dalë nga haremi".²³

عن عبدالله بن سنان، عن أبي عبدالله (عليه السلام) قال: قلت: أرايت قوله «ومن دخله كان امنا» البيت عنى او الحرم؟ قال: من دخل الحرم من الناس مستجيرا به فهو امن، ومن دخل البيت من المؤمنين مستجيرا به فهو امن من سخط الله، ومن دخل الحرم من الوحش والسباع والطير فهو امن من ان يهاج او يؤذى حتى يخرج من الحرم". (بحار الأنوار 96 / 74).

23 "Biharul Enuar", vëll. 96, f. 74.

Hadithi 20

I Dërguari i Allahut (Paqja e bekimi i Allahut qoftë mbi të dhe mbi familjen e tij!) ka thënë: *“Nga të gjitha gjërat në tokë, Allahu ka zgjedhur katër prej tyre. Allahu i Lartësuar ka thënë: **“Për fikun dhe ullirin, për malin e Sinait dhe për këtë qytet të sigurt (Mekën)”***²⁴. *Fiku është Medina, ulliri është*

24 Sipas disa dijetarëve, në tre vargjet e para, Allahu i Madhëruar është betuar për tre vende, prej të cilave ka nisur tre nga të dërguarit më të mëdhenj: Isanë (a.s.), Musanë (a.s.) dhe Muhamedin (a.s.). Kështu, fiku dhe ulliri simbolizojnë Jeruzalemin, qytetin e Isait (a.s.), sepse ai është vendi i fiqve dhe i ullinjve. Mali i Sinait është vendi, ku Allahu ka folur me Musain (a.s.), ndërsa Qyteti i sigurt është

Bejtul Makdisi (Jerusalemi), mali Sinai është Kufa, ndërsa 'ky vend i sigurt' është Meka".²⁵

قال رسول الله (صلى الله عليه وآله): "ان الله اختار من البلدان اربعة فقال
عز وجل: والتين والزيتون وطور سينين وهذا البلد الامين. والتين المدينة
والزيتون بيت المقدس وطور سينين الكوفة و هذا البلد الامين مكة." (بحار
الأنوار 96 / 77).

Meka, qyteti i Muhamedit (s.a.s), sepse kështu është cilësuar ky vend në Kuran, në suren 2, vargu 126.

25 "Biharul Enuar", vëll. 96, f. 77.

Hadithi 21

Imam Muhamed El Bakir (Paqja qoftë mbi të!) ka thënë: *“Allahu i Madhëruar nuk e pranon as haxhin, as umren që bëhen me pasuri të fituar haram”*.²⁶

قال الإمام الباقر (عليه السلام): "لا يقبل الله عز وجل حجا ولا عمرة من مال حرام." (بحار الأنوار 96 / 120).

²⁶ “Biharul Enuar”, vëll. 96, f. 120.

Hadithi 22

Imam Muhamed El Bakir (Paqja qoftë mbi të!) ka thënë: *"Allahu nuk i jep rëndësi atij që synon këtë Shtëpi (Qaben), nëse ai nuk i ka tri cilësi: devotshmërinë që e pengon nga mëkatet ndaj Allahut; butësinë dhe durimin me të cilin e kontrollon zemërimin e tij; sjelljen e mirë me ata që e shoqërojnë".*²⁷

قال الإمام الباقر (عليه السلام): "ما يعبؤ بمن يؤم هذا البيت إذا لم يكن فيه ثلاث خصال: ورع يحجزه عن معاصي الله، وحلم يملك به غضبه، وحسن الصحابة لمن صحبه." (الخصال 1 / 97).

²⁷ "El Khisal", vëll. 1, f. 97.

Hadithi 23

Imam Muhamed El Bakir (Paqja qoftë mbi të!) ka thënë: *“Nuk është detyrim për gratë: ta thonë me zë të lartë telbien, të vrapojnë (me hov) ndërmjet Safës dhe Merves, të prekin Gurin e Zi, të hyjnë në Qabe dhe as të rruajnë kokën; përkundrazi, ato vetëm i shkurtojnë flokët e tyre”*.²⁸

قال الإمام الباقر (عليه السلام): "ليس على النساء اجهار التلبية و لا الهرولة بين الصفا والمروة ولا استلام الحجر الأسود ولا دخول الكعبة ولا الحلق انما يقصرون من شعورهن ... " (بحار الأنوار 96 / 189).

28 “Biharul Enuar”, vëll. 96, f. 189.

Hadithi 24

Imam Xha'ferr Sadiku (Paqja qoftë mbi të!) ka thënë: *“Allahu i Lartësuar ka rreth Qabes njëqind e njëzet mëshira: gjashtëdhjetë për ata që bëjnë tavaf (rrotullohen rreth saj), dyzet për ata që falen dhe njëzet për ata që e shikojnë”*.²⁹

قال الإمام الصادق (عليه السلام): "لله تبارك وتعالى حول الكعبة عشرون ومائة رحمة منها ستون للطائفين وأربعون للمصلين وعشرون للناظرين." (بحار الأنوار 96 / 202).

²⁹ "Biharul Enuar", vëll. 96, f. 202.

Hadithi 25

Imam Xha'ferr Sadiku (Paqja qoftë mbi të!) ka thënë: *"Ismaili e varrosi nënën e tij në Hixhrin e Ismailit dhe ngriti rreth tij (varrit të saj) një mur, që të mos shkelej varri i saj".³⁰*

قال الإمام الصادق (عليه السلام): "ان اسماعيل دفن أمه في الحجر وجعل له حائطاً لئلا يوطأ قبرها." (بحار الأنوار 96 / 204).

³⁰ "Biharul Enuar", vëll. 96, f. 204.

Hadithi 26

Imam Xha'ferr Sadiku (Paqja qoftë mbi të!) ka thënë: *“Është e pëlqyeshme (mustehab) që të bësh tavaf treqind e gjashtëdhjetë herë, sipas numrit të ditëve të vitit; nëse nuk mundesh, atëherë bëj tavaf aq sa ke mundësi”*.³¹

قال الإمام الصادق (عليه السلام): "يستحب ان تطوف ثلاث مائة وستين مرة، عدد ايام السنة، فإن لم تستطع فما قدرت عليه من الطواف." (بحار الأنوار 96 / 204).

31 “Biharul Enuar”, vëll. 96, f. 204.

Hadithi 27

I Dërguari i Allahut (Paqja e bekimi i Allahut qoftë mbi të dhe mbi familjen e tij!), ka thënë: *“Bëni tavaf rreth Shtëpisë (Qabes) dhe prekeni Gurin e Zi, sepse ai është ‘e djathta’ e Allahut në tokë, me të cilën Ai u jep dorën (si shenjë pranimi) krijesave të Tij”*.³²

قال رسول الله (صلى الله عليه وآله): "طوفوا بالبيت واستلموا الركن، فإنه يمين الله في أرضه يصافح بها خلقه." (بحار الأنوار 96 / 220).

32 "Biharul Enuar", vëll. 96, f. 220.

Hadithi 28

Imam Muhamed El Bakiri (Paqja qoftë mbi të!) ka thënë: *“Një namaz në Xhaminë e Shenjtë (El Mesxhidul Haram) është më i vlefshëm se njëqind mijë namaze në xhamitë e tjera”*.³³

قال الإمام الباقر (عليه السلام): "صلاة في المسجد الحرام أفضل من مائة ألف صلاة في غيره من المساجد." (بحار الأنوار 96 / 241).

33 “Biharul Enuar”, vëll. 96, f. 241.

Hadithi 29

I Dërguari i Allahu (Paqja e bekimi i Allahut qoftë mbi të dhe mbi familjen e tij!) ka thënë: *“Uji i Zemzemit është shërim për atë (qëllim) për të cilin pihet”*.³⁴

قال رسول الله (صلى الله عليه وآله): "ماء زمزم شفاء لما شرب له." (بحار الأنوار 96 / 245).

³⁴ “Biharul Enuar”, vëll. 96, f. 245.

Hadithi 30

Imam Ali Err Rida (Paqja qoftë mbi të!) ka transmetuar nga Ebu Xhaf' erri (Muhamed El Bakiri): *“Nuk ka as njeri të mirë e as të keq që qëndron në Arafat dhe i lutet Allahu, veçse Allahu i përgjigjet lutjes së tij: sa i përket të mirit (besimtarit), i përgjigjet për nevojat e kësaj bote dhe të Ahiretit, ndërsa, sa i përket mëkatarit, i përgjigjet në çështjen e kësaj bote”*.³⁵

35 “Biharul Enuar”, vëll. 96, f. 251.

قال الإمام الرضا (عليه السلام): كان ابو جعفر يقول: "ما من بر ولا فاجر يقف بجبال عرفات فيدعو الله الا استجاب الله له، اما البر ففي حوائج الدنيا والاخرة، وأما الفاجر ففي امر الدنيا." (بحار الأنوار 96 / 251).

Hadithi 31

I Dërguari i Allahut (Paqja e bekimi i Allahut qoftë mbi të dhe mbi familjen e tij!) ka thënë: *“Njeriu me mëkatin më të madh ndër njerëzit e Arafatit është ai që largohet prej Arafatit duke menduar se Allahu nuk do ta falë atë”*.³⁶

قال النبي (صلى الله عليه وآله): “اعظم اهل عرفات جرما من انصرف وهو يظن انه لن يغفر له.” (بحار الأنوار 96 / 248).

36 “Biharul Enuar, vëll. 96, f. 248.

Hadithi 32

Imam Sadiku (Paqja qoftë mbi të!), rreth gjuajtjes së guralecëve (remjil xhimar), ka thënë: “Për çdo guralec që hidhet, fshihet një mëkat i madh shkatërrues”.³⁷

قال الإمام الصادق (عليه السلام) في رمي الجمار: "له بكل حصاة يرمي بها تحط عنه كبيرة موبقة." (بحار الأنوار 96 / 273).

³⁷ “Biharul Enuar”, vëll. 96, f. 273.

Hadithi 33

Ali ibn Xha'ferri, kur ka pyetur vëllain e tij, Musa El Kadhimin (Paqja qoftë mbi të!), se përse është caktuar gjuajtja e guralecëve, ai është përgjigjur: *"Iblisi i mallkuar i shfaqej Ibrahimit (Paqja qoftë mbi të!) në vendet e gjuajtjes së guralecëve dhe Ibrahimit (Paqja qoftë mbi të!) e godiste atë me gurë. Kështu, kjo u bë traditë (sunset) që vazhdon".*³⁸

عن علي بن جعفر عن اخيه موسى (عليه السلام) قال: سأله عن رمي الجمار لم يجعل؟ قال: "لان إبليس اللعين كان يتراءى لإبراهيم (عليه السلام)

38 "Biharul Enuar", vëll. 96, f. 273.

في موضع الجمار، فرجه إبراهيم (عليه السلام)، فجرت السنة بذلك. " (بحار
الأنوار 96 / 273).

Hadithi 34

Ali ibn Hyseni (Paqja qoftë mbi të!) ka thënë: *“Kur haxhiu ther kurbanin, ai bëhet flijim për të nga zjarri i Xhehenemit”*.³⁹

قال علي بن الحسين (عليه السلام) في حديث له: "إذا ذبح الحاج كان فداه من النار." (بحار الأنوار 96 / 288).

³⁹ “Biharul Enuar”, vëll. 96, f. 288.

Hadithi 35

Xha'ferri, ka transmetuar nga babai i tij, imam Bakiri (Paqja qoftë mbi ta!): *"Hasani dhe Hyseni urdhëronin që flokët e tyre të groposeshin në Mina"*.⁴⁰

عن جعفر عن أبيه (عليه السلام) قال: "ان الحسن والحسين كانا يأمران
بدفن شعورهما بمنى." (بحار الأنوار 96 / 302).

40 "Biharul Enuar", vëll. 96, f. 302.

Hadithi 36

I Dërguari i Allahut (Paqja e bekimi i Allahut qoftë mbi të dhe mbi familjen e tij!) ka thënë: *“Kush e viziton varrin tim, e meriton ndërmjetësimin tim; kush më viziton pas vdekjes sime, është sikur të më kishte vizituar sa isha gjallë”*.⁴¹

قال النبي (صلى الله عليه وآله): "من رأى [زار] قبري حلت له شفاعتي،
ومن زارني ميتا فكأنما زارني حيا." (بحار الأنوار 96 / 334).

41 "Biharul Enuar", vëll. 96, f. 334.

Hadithi 37

Ibrahimi ibn Mahmudi ka thënë: “E pashë Imam Ali Rizain (Paqja qoftë mbi të!) duke u larguar nga Shtëpia (Qabja). Kur deshi të dilte nga dera e xhamisë, ra në sexhde, pastaj u ngrit, u drejtua nga Qabja dhe tha: *‘O Allah, unë po kthehem duke qëndruar në dëshminë se nuk ka zot tjetër përveç Allahut (La ilahe il-lallah)’*”.⁴²

عن ابراهيم بن محمود قال: رأيت الرضا (عليه السلام) ودع البيت، فلما أراد ان يخرج من باب المسجد خر ساجداً، ثم قام فاستقبل الكعبة وقال: "اللهم اني انقلب على ان لا اله الا الله." (بحار الأنوار 96 / 370).

42 “Biharul Enuar”, vëll. 96, f. 370.

Hadithi 38

Imam Muhamed El Bakir (Paqja qoftë mbi të!) ka thënë: “Njerëzit janë urdhëruar vetëm që të vijnë te këta gurë (Qabja), të sillen rreth tyre (të bëjnë tavaf), pastaj të vijnë tek ne për të na njoftuar për besnikërinë e tyre dhe për të na paraqitur mbështetjen e tyre”.⁴³

قال الإمام الباقر (عليه السلام): "أما أمر الناس أن يأتوا هذه الأحجار فيطوفوا بها، ثم يأتونا فيخبرونا بولايتهم، ويعرضوا علينا نصرهم." (بحار الأنوار 96 / 374).

43 “Biharul Enuar”, vëll. 96, f. 374.

Hadithi 39

Imam Xha'ferr Sadiku (Paqja qoftë mbi të!) ka thënë: *"Kush takon një haxhi dhe ia shtrëngon dorën, është sikur ka prekur Gurin e Zi"*.⁴⁴

قال الإمام الصادق (عليه السلام): "من لقي حاجا فصافحه كان كمن استلم الحجر." (بحار الأنوار 384 / 96).

44 "Biharul Enuar", vëll. 96, f. 384.

Hadithi 40

I Dërguari i Allahut (Paqja e bekimi i Allahut qoftë mbi të dhe mbi familjen e tij!) ka thënë: *“Nuk ka gosti përveçse në pesë raste: në “urs”, në “khars”, në “‘idhar”, në “uikar” dhe në “rikaz”. Sa i përket “‘urs-it”, ajo është martesë; “khars” është lindja e fëmijës; “‘idhar” është synetllëku; “uikar” është kur njeriu blen shtëpi; ndërsa “rikaz” është kur dikush kthehet nga Meka”.*⁴⁵

⁴⁵ “Biharul Enuar”, vëll. 96, f. 384.

قال رسول الله (صلى الله عليه وآله): "لا وليمة الا في خمس: في عرس او خرس او عذار او وكار او ركاز، فأما العرس فالتزويج، و الخرس النفاس بالولد، والعذار الختان، والوكار الرجل يشتري الدار، والركاز الذي يقدم من مكة." (بحار الأنوار 96 / 384).

إسم الكتاب: الحج وآدابه في أقوال النبي محمد وآل بيته

الاعداد: مركز آل البيت العالمي للمعلومات / قم المقدسة

المترجم: الحاج الشيخ ولنت (عباس) مريا

التصحيح الادبي: يريا كولا

التصحيح اللغوى: إسرائ مريا

الإخراج النهائي: صريه فزا

الغلاف: صريه فزا

الناشر: جمعية النسيم

تيرانا - البانيا - 2026